

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	47997 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.06.2021 р.

Справа № 0964/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Герасименко Анжеліка Григорівна – головуючий,
Величко Олександр Петрович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Орловська Юлія Валеріївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Мацієвський Юрій Володимирович,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Жарова Любов Валеріївна,
Горошко Олена Ігорівна,

за участі запрошених осіб:

Бережна Світлана Вікторівна, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності – представник ЗВО,
Куц Галина Михайлівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47997
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Вказана у звіті ЗВО суть унікальності ОНП відсутня у змісті самої ОНП попри розлоге формулювання її мети.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Серед наведених у звіті-самоаналізі представників роботодавців, які залучаються до обговорення змісту ОНП та організації освітнього процесу, представлені виключно викладачі інших ЗВО (Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка), хоча роботодавцями для випускників програми вважаються також дослідницькі аналітичні організації, громадські організації, організаційні структури політичних партій, органи державної влади та місцевого самоврядування. З урахуванням відповіді ЗВО на висновок ГЕР, рекомендуємо надавати повнішу інформацію щодо участі представників заінтересованих сторін.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загалом обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства, проте підтримуємо висновок ЕГ, що зміст освітньо-наукової програми дещо перевантажений освітньою складовою, коли із чотирьох років роботи над дисертацією три роки аспіранти активно задіяні у навчальному процесі. В останній редакції ОНП освітня складова скорочена з 60 до 50 кредитів і, як свідчить відповідь ЗВО на зауваження ЕГ, розглядається можливість скорочення освітньої складової ОНП з 60 до 40 кредитів задля досягнення кращого балансу освітньої та наукової компонент.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів освіти, зокрема у навчальному плані присутня ОК 8 Науково-викладацька практика. За змістом робочої програми цієї практики складається враження про механічне поєднання двох різних складових - педагогічної та науково-дослідної. Можливо, доречніше було б науково-викладацьку практику розділити на дві – наукову і викладацьку, а для посилення дослідницької складової ОНП ввести окремий обов'язковий ОК, наприклад «Дослідницький семінар».

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Підтримуємо зауваження ЕГ щодо відсутності у програмі додаткового вступного випробовування для вступників до аспірантури чітких і достатньо деталізованих критеріїв оцінювання, які б уможливили диференціацію вступників за рівнем знань у галузі політології в межах чинної в ЗВО шкали оцінювання.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначено чіткі, зрозумілі та загальнодоступні правила визнання результатів навчання, отриманих, зокрема, під час академічної мобільності (Положеннями про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди), проте досвід такої мобільності серед аспірантів відсутній.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Підтримуємо висновок ЕГ, що на ОНП як здобувачі, так і НПП не повною мірою використовують можливості інтернаціоналізації навчання, викладання та наукових досліджень. У звіті-самоаналізі зазначається, що інтернаціоналізація в межах ОНП відбувається переважно через опублікування результатів наукових досліджень аспірантів у зарубіжних періодичних виданнях, проте майже не використовуються такі можливості, як міжнародна академічна мобільність аспірантів і НПП, підготовка грантових заявок на участь у міжнародних дослідницьких проєктах, спільні публікації разом з закордонними дослідниками тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами зустрічей зі здобувачами освіти ЕГ констатує відсутність цілісного та системного розуміння здобувачами правил і практик врегулювання конфліктних ситуацій.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Як зауважує ЕГ за результатами зустрічей з НПП та здобувачами освіти, попри чітку нормативну базу та популяризацію академічної доброчесності, найбільша увага звертається саме на плагіат, приділяючи значно менше уваги іншим видам академічної недоброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Викладання на ОНП здійснюється докторами наук та кандидатами наук, які професійно повною мірою відповідають ОК, що ними опрацьовуються та викладаються.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У звіті ЗВО зазначається, що основними роботодавцями для випускників ОНП є ЗВО та інші наукові установи, органи державної влади та місцевого самоврядування, політичні структури (партії та організації), громадські організації, аналітичні центри тощо. Водночас стверджується, що в період реалізації ОНП 2016-2020 рр. до організації освітнього

процесу були залучені наступні роботодавці: Третяк О.А. – завідувач кафедри політології ДНУ імені Олеся Гончара; Бурега В.В. – завідувач кафедри соціології і політології Національного технічного університету «ХПІ»; Кротюк В.А. – начальник кафедри педагогіки та психології Харківського національного університету Повітряних сил імені І. Кожедуба, тобто виключно представники закладів вищої освіти. ЕГ у своєму звіті називає низку інших роботодавців, які підтвердили, що консультують гаранта щодо сучасних тенденцій розвитку предметної області та компетентностей, якими повинні володіти здобувачі вищої освіти, але не беруть безпосередньої участі в організації та реалізації освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Відзначаємо системний підхід до мотивування та розвитку викладачів у ЗВО, що регламентується «Положенням про систему стимулювання якісної і ефективної роботи науково-педагогічних і інших категорій працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди», розвитку викладацької майстерності та реалізується на рівні практик нагородження на підставі особистих здобутків. У ЗВО здійснюється загальноуніверситетський конкурс «Людина року», щорічно визначаються кращі науково-педагогічні працівники за різними номінаціями, здійснюється рейтингування кафедр ЗВО та визначаються й нагороджуються «Краща кафедра за загальним рейтингом», «Краща кафедра зі створення цифрового контенту», «Краща кафедра з профорієнтаційної роботи», «Краща кафедра з науково-дослідної роботи». За підсумками 2020 року кращим «Викладачем очима аспірантів» став завідувач кафедри політології, соціології та культурології Безрук О.О.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами зустрічей зі здобувачами ЕГ зазначила, що здобувачі ОНП поверхнево ознайомлені з низкою положень щодо вирішення конфліктних ситуацій та не мають цілісного розуміння відповідних процедур, зокрема щодо сексуальних домагань, булінгу, корупційних ризиків.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами зустрічей зі здобувачами ЕГ зазначила, що не всі здобувачі продемонстрували розуміння важливості їхньої участі у перегляді та вдосконалення ОНП та усвідомлення таких можливостей.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У звіті ЗВО окрім загальних запевнень щодо залученості роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП, наведено лише один приклад такої участі в особі професора Поліщука І.О. – Голови молодіжної обласної громадської організації «Спілка молодих демократів». Залишається нерозкритою можлива участь інших роботодавців, як то представників інших ЗВО, органів державної влади та місцевого самоврядування, аналітичних центрів, політичних партій тощо.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації

освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Можна констатувати відповідність нормативних та вибіркових ОК науковим інтересам здобувачів. Також, на ОНП забезпечено достатні можливості для створення разових рад із захисту дисертацій аспірантів.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

У звіті ЗВО наведена лише одна кафедральна комплексна наукова тема «Соціалізація особистості в сучасних соціокультурних і соціально-політичних контекстах» як приклад участі усіх наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, хоча тематика дисертаційних робіт аспірантів та напрямки досліджень наукових керівників є доволі розмаїтими та виходять далеко за межі тематики соціалізації особистості.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Чіткіше сформулювати цілі ОНП, показавши її відмінність від подібних програм, які реалізуються в інших ЗВО регіону. Рекомендуємо розширити коло роботодавців, які систематично залучаються до оцінки та перегляду змісту ОНП і належать не тільки до академіної спільноти, викладачів ЗВО, а й політологічних дослідницьких та консалтингових організацій, громадських організацій, органів державної влади та місцевого самоврядування та відображати це повною мірою у звіті ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Удосконалити ОПН щодо досягнення балансу освітньої та наукової складової, зважаючи на досвід інших ОНП зарубіжних та вітчизняних ЗВО та рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Розглянути можливість науково-викладацьку практику розділити на дві – наукову і викладацьку, а для посилення дослідницької складової ОНП ввести окремий обов'язковий ОК, наприклад «Дослідницький семінар».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Внести зміни до програми додаткового вступного випробовування до аспірантури щодо чітких і достатньо деталізованих критеріїв оцінювання, які б уможливили диференціацію вступників за рівнем знань у галузі політології в межах чинної в ЗВО шкали оцінювання. Заохочувати і активізувати участь здобувачів освіти у програмах міжнародної академіної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Посилити участь здобувачів та НПП у програмах міжнародних академічних обмінів та інших можливих формах міжнародної співпраці.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Звертати більше уваги здобувачів освіти та НПП на інші, окрім плагіату, форми академічної недоброчесності, упереджуючи та формуючи негативне ставлення не лише до плагіату.

Критерій 6. Людські ресурси

Активізувати індивідуальну та колективну участь НПП у грантових наукових та освітніх проектах, міжнародних стажуваннях тощо. Розширити коло роботодавців, професіоналів-практиків та експертів у галузі політології, які б залучалися до організації освітнього процесу, аудиторних занять як викладачі-сумісники чи гостьові лектори. Систематизувати діяльність щодо підвищення кваліфікації НПП, чітко окресливши черговість, терміни та різноманітні види підвищення кваліфікації.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Сприяти формуванню у здобувачів освіти поглибленого та цілісного уявлення щодо змісту відповідних положень та чіткого алгоритму дій у разі виникнення конфліктних ситуацій, зокрема щодо сексуальних домагань, булінгу, корупційної поведінки тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Активніше залучати усіх здобувачів освіти та роботодавців до періодичного перегляду змісту ОНП, форм викладання та процедур забезпечення якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Оновити інформацію про гаранта, викладачів та зміст ОНП на офіційному веб-сайті ЗВО та кафедри політології, соціології та культурології.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Активізувати участь НПП, наукових керівників та здобувачів у дослідницьких проектах як локального, загальнонаціонального так і міжнародного рівнів.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Герасименко Анжеліка Григорівна